

Porabje

TEDNIK SLOVENCEV NA MADŽARSKEM Monošter, 12. oktobra 2017 - Leto XXVII, št. 41

SLOVENSKI DEN V BUDIMPEŠTI

OBISK SLOVENSKEGA VELEPOSLANIKA V PARLAMENTU
stran 6

HRUP VLAKCEV NAPOLNIL SLOVENSKI DOM
stran 10

PRI VSAKŠI KUČI MORA BITI VODA
stran 8

»Sem trno žalosten...«

Toga ipa vejndrik nega bole »znane« vesi na Vogrskom kak Ócsény, vasnice v županiji Tolna. Vse televizije, radionge pa novine so se par dni spravale s tau vasnicov, v steroy zvün Vaugrov živijo eške Nemci pa Ciganji tō. Po vōri so tō mejšani, katoličani pa evangeličani. Kak je pravo – zdaj že nekdenesnji župan, ka je odstaupo – v vesi so lidgé v miri živali, dokeč...

Dokeč se je človek, steri ma privatni panzion, tak nej odlaučo, ka on pod svojo strejo vzeme par beguncov (najbole držine z mlajši), naj si malo spočinejo pri njih. Kak če bi med sršene segno, v vesi so se lidgé prauto postavili, ka v njino ves naj ne vozi nikše begunce, »teroriste«, lastniki (tulajdonos) panziona so pretili, ma vōpiknili gumine na avtoni, župana napadnili, ka zakoj se ne postavi prauti... Na djilejši so sploj nej steli poslušati drugo stran, eške tau nji nej brigalo, ka bi tau nej bili begunci, steri so na črno prišli v rosag, liki takšni, stere je rosag notvzejo, notpūsto pa njim dau azil (menedékjog). Tak daleč, tak daleč, ka je lastnik panziona nazaj stauupo, župan pa odstaupo.

Kak bi pa nej takšni nečloveški gratali njegvi mirni lidgé v vesi, je pravo kesnej župan, vej pa drugo ne vidijo pa čüjejo po televiziji, kak tau, ka so begunci (menekültek) nevarni, ka so tau lagvi lidgé... Ranč tau so pravli opozicijski politiki tō, ka so lidgé zatok zgibili sočutja (együttérzés) do drugoga človeka, ka vsepovsedik tau vidijo pa čüjejo v propagandi. Pa ka takšen primer bi se leko zgauo v steroykoli vesi na Vogrskom.

V tau »cejlo bojno« je kak bomba spadnila izjava, so spadnile reči nauvoga sombotelskoga škofa dr. Jánosa Székelya, ka bi on s srca rad gorprijo pa sprejmo tiste begunce v svojo pūšpekijo za par dni – če trbej v pūšpekovo palačo – , stere so v vesi Ócsény nej steli vzeti ranč za en keden ali deset dni nej. Njemi se je pridružo pūšpek v Váci dr. Miklós Beer, steri je tak pravo, ka ga je sram, ka v krščanjski lidaj nejga več sočutja, nejga več lübezni do drugoga človeka, do tistoga, steri je v težavaj pa nüca pomauč.

Sombotelski pūšpek, steri – vse kaže – ojdi po svojoj pauti, je vōzdigno, ka je trno fontoško (pomembno), ka trbej obraniti kulturne vrednote, stere majo fundament v krščanjstvi, dapa gnako pomembno je, ka lidam, steri rešüvlejo svoj žitek, rešüvlejo svojo držino, ranč tak trbej pomagati. Tau je dužnost krščanjskoga človeka, pravi pūšpek iz Váca, steri tak brodi, ka je pelda v Ócsényi tak kak sonda, stera kaže, v kakšnom stanji je gnešnja madžarska družba, pa zavolo tauga je trno žalosten.

Če je vōra lübezen do človeka – kak tau dostafart čüjemo v prédgí – te naj bau lübezen do tistoga človeka tō, steri je ovakšen kak mi, ovakšen po vōri, ovakšen po farbi kauže, ovakšen po kulturi... Sploj pa té, če je te ovakšen človek v nevauli.

Marijana Sukič

SLOVENSKI DEN V BUDIMPEŠTI

Slovensko društvo vsakšo leto oktobra priredi Slovenski den. To zatau, ka smo leta 1990 ustanovili društvo. Na tau se od tistoga časa spominjamo. Te den začnemo vsigdar s slovensko

ram so začnili oni. Predsednica Vida Praznik je predstavila razstavo in društvo. Na kejpih se vidi, kako so za domanji kraj, za Novo mesto. Vsi kejpi so kazali domanjo mesto in kraj. To

dovito so peli. Uživali smo v tom lepom petji.

Program je nadaljeval naš zbor, Ljudski pevci slovenskega društva v Budimpešti. Tudi naši pevci so se izkazali. Peli so domače ljudske pod vodstvom Oršike Kovač Zádori, na harmoniki pa je sprvajo Hugo Čerpnjak. Na konci so vsi spejvali skupno pesem in to V dolini tihi. Ne morem povedati in napisati, kako lepo je bilo.

Predsednica Agota Merkli Kálly se je zavalila za lejpi program, za darila, gratulirala vsem nastopajočim in želela, naj se dalje tako lepo družimo, sodelujemo in si postanemo prijatelji. Vabila nas je na prijateljski večer, dej smo nazdravili s porabsko palinko, večerjali, pili slovensko in vogrsko vino. Naš Hugo je potejn začno igrati, začno se je ples, spejvanje, ka je držalo do poznoga večera. Sploj dobro smo se počutili, velko veselje je bilau.

Občinstvo na Slovenskem dnevu

sveto mešo. Letos je mešo služo župnik Dejan Horvat iz Markovec. Pri meši je popejvo cerkveni zbor iz Števanovec. Lejpa sveta meša je bila z lejpo pridigo. Tau je za nas velko, ka vsakšo leto samo enkrat mamó sv. mešo v slovenskem maternem jeziki. Najlepše se zavalimo župniki za lejpo mešo za lejpe besede v pridigi. Števanovski cerkveni zbor je tak spejvo, ka je cerkev štrmela. Dobroga učitelja majo, Ferija Sütőna, ka je tak lepau navčijo. Po meši smo šli na podružnico Državne slovenske samouprave. Oni nam dajo mesto za delo in za prireditve. Lepau smo se zbrali. Letos smo na te svetek pozvali iz Novega mesta KUD Mavrica, pevsko skupino STUDENEC.

Predsednica Agota Merkli Kálly je pozdravila vse navzauče. Smo bili veseli, da se je naše prireditve udeležiu tudi novi veleposlanik R. Slovenije v Budimpešti dr. Robert Kokalj s soprogo Klauđijo in čerko. Bili sta naši gostji tūdi pooblaščeni ministrici Metka Lajnsček in Nataša Bergelj. Bila je pri nas naša zagovornica v madžarskem parlamentu Erika Köleš Kiss. Vsem gostom se zavalimo, da so počastili našo prireditev.

Kulturno društvo Mavrica je pripravilo lejpo razstavo. Prog-

društvo že dela 18 lejt. Pri nas so zdaj bili že štrtič. Smo že postali prijatelji. Član društva Maks Starc je povedo svojo pesem z naslovom Vinska. Dogodek je popestriu operni pevec Jernej

Pevska skupina STUDENEC

Žagar. On je zapeu pesem DOMOVINI in dve ljudski Nocoj, pa oh nocoj in Oče so mi rekli. Nika trno lejpora je bilau, pri nas se redko čüje takšno čudovito petje. V programi je potem nastopila pevka skupina STUDENEC iz Pivke. Umetniški vodja je Irena Rep. Ta skupina dela 15 let. Nastopajo doma v Postojni in po celi Sloveniji. Peli so že v Avstriji, Nemčiji, bili so na Češkem in še v Moskvi. Zapeli so nam pet pesmi: Beseda, Gor čez izaro, Ti preburna, Dekle je pralo srajčke dve, Lepo mi poje črni kos. Ču-

Zavalimo se Zvezi Slovencev na Madžarskem za skupno prireditev, Državni slovenski samoupravi, da nam da mesto, ka brezi toga nej bi mogli delati.

Za nas Porabske Slovence, šteri živemo v Budapešti, je splo pomembno, če vküper pridemo, imamo take prireditve. Tu se guči materni jezik, skupine, stere pridejo iz Porabja, iz naše rojstne krajine ali iz Slovenije, nam prinesejo živo materno rejč, ka jo mi v tem velikom varaši splo pogrešamo.

Irena Pavlič
Foto: F. Sütő

Dén fare in srečanje Slovincov

Markovska fara je sploj mala: zvün vesi se eške samo Čöpinci cujdržijo. Za en den pa ta drauvna gorička vesnica donk veuka grata: na Župnijski ali Farni den

toj molitvi - štero mlajši več komaj znajo moliti, so se taužili dühovnik. Moremo pa donk brodit o žitki s Kristušom pa Marijov, so zaključili.

Kaplan Lijo Thomas z Indije, sinčarska cerkvena kotruga Laci Sukič ino gostitel plebanoš Dejan Horvat z avstrijskim Svetim pismom

pride k svetoy meši pa na program v šatori na stotine lüdi. Domanji gospaud *Dejan Horvat* so na 11. Župnijskom dnevi - na nedelo 1. oktaubra - vküper mešüvali s »sousedoma« *Vilinom Hribernikom* z Dolenece pa *Tiborom Tóthom* s Porabja.

Gospaud Tibor Tóth so madžarski predgali o tom, ka je 2. oktauber den andjelov čuvarov pa dosta lejpoga povödali o tej nebeski poslanikaj. Pravli so, ka má vsikši človek svojoga andjela, šteri ma prejkdava Božo skrbstvo.

Na 11. Župnijski den je prišlo lüstvo s Porabja pa cejloga Goričkoga

Mala markovska cerkev Obiskanja Device Marije se je tak napunila z vörniki, ka so mogli ništerni vanej pred cerkvov stati. Vidli pa smo dosta lüdi z Gorenjoga Senika, Sakalauvec, Slovenske vesi, Števanovec, Verice pa Andovec tö.

Sveta meša je bila dvojezična, molili so vogrski pa slovenski, evangelij so ranč tak v dvej gezikaj goršteli. V svojoj predgi so plebanoš Hribernik gučali o znamenji rožnoga venca, vej je pa mejsec oktauber posvečeni

Tistoga dopodneva je sploj leypo vrejmen bilau. Domanji vörnিকে so tapravli, ka so že dva kedna molili za dober cajt. Pred veukim šatorom pri markovskom farofi se je že kadilo z veuki kotlov. Med küjari smo najšli poznane obraze: gorenjesinčarski moški so veselo küjali vogrsko golažovo župo.

Zavolo gesti je gvüšno nej bilau problemov: na stolaj v šatori smo najšli svinjsko pečenje, kiselu kapüsto, dödüle, govovski golaž, pečenoga pučka pa kozo

tö. Na staucaj je sejdlo skoro gzero lüdi, vej so pa zvün Porabcov prišli lidgé z drügi gorički vesnic ranč tak.

Že med dobrim obödom so leko navzauči poslüšali leype melodije kantora pa fudaša *Jožefa Slavička* z Dolenece, šteroga je oprvin sprevalo padaš z bas kitarov, kisnej v zadvečerki pa sta se jima pridružili eške dvej članici KUD Šalovci. Čüli smo prekmurske pa drüge slovenske pesmi, ništerni so radi cujspejvali tö.

Dale v kulturnom programi so gorstaupile *Sombotelske spominčice*, štere so zdaj oprvin spejvale na markovskom svetki. V njinom skoro pau vöre dugom programi so leko navzauči čüli zveksoga prirejene porabske ljudske pesmi, gda pa gda pa so pesmarce s Sombotela naprejprišle s kakšov nautov z drügi talov Slovenije tö.

Po kulturnom programi so na oder staupili glavni organizator plebanoš Dejan Horvat. Povödali so, ka vsikšo leto na farnom svetki vöodeberéjo ednoga »čéstnoga farana«, šteri leko tau ime nosi edno leto. Lani je tau grato *Robert Bajzek* z Gorenjoga Senika (gde gospaud gnauk na mejsec mešüjejo), tak je nej čüdno bilau, ka je letos gratala čestna faranka - edna Porabka. *Valerija Časar* z Varaša (originalno z Andovec) že več kak petnajset lejt odi v markovsko farno, ka aj bi za Radio Monošter intervjune redila z domanjimi lidami. Ranč tak pa vsikdar glas dá od toga na porabskom radioni, če se kaj na drügoj strani grajnecé godi. »*Gnauk sem srejdi gaušče na ednom panjej sejdo, gda me je zvala*« - so se smejali gospaud Dejan.

V petnajstoj vöri je muzika enjala, pa so se zglasili zvonauvi markovske cerkve. Zvali so zbrano lüstvo, aj vküper preživejo ekumensko molitveno vöro. V Božo izo so staupili vörnিকে z Avstrije, Madžarske ino Slovenije.

Prilika je bila takša, ka je v Markovce prišla Biblija z Gradiščanske (Burgenland). V Ženavci

(Jennersdorf) so leta 2015 začnili moliti za mér med narodi ino vörami, vej je pa tistoga ipa oprvin prišlo dosta-dosta tihinskoga lüstva z dalečnji rosagov v naše krajine. Nemško Sveto pismo, šteroga so nücali pri

Istina pa je, ka v njegvoj regiji pri maurdji, Kerali, skoro edna tretjina lüstva vörje v Kristuša. Če rejsan malo ovak, vej so uni »kristjani po svetom Tomaži«, depa kaplan leko mešo slüži v katoličanjskoj cerkvi.

Čestniva markovska farana Valerija Časar (2017) ino Robert Bajzek (2016) z domanjim dühovnikom

molitivi, je na začetki septembra prišlo na Gorenji Senik, zdaj na začetki oktobra pa so ga pripelali v Markovce. Svojo paut de končalo v Neuhausi v Avstriji, depa se eške ne vej, gda. Tisti, šteri so prišli k molitvenoj vöri, so se leko čüdivali: za oltarom je stau v bejlom dühovniškom gvanti mladi moški s

Lijo Thomas Joseph je povödo edno molitev v svojom indijskom geziki (malajalam), šteroga so s čüdivanjem poslüšali porabski, gorički pa gradiščanski vörnিকে. Plebanoš Dejan so za vse tri fare prejkдали ednoga lesenoga andjela, ka aj bi skrb mejli na nji pa pomagali prositi Bogá za pomauč.

Sombotelske spominčice so zaspejvale dukši slovenski program

črnov kaužov, šteri je mešüvo v sploj lejpoj nemškoj rejči. Kak smo kisnej zvödali, je *Lijo Thomas Joseph* kaplan v Ženavci, prišo je z Indije, živé pa že osem lejt v Avstriji. Teologijo se je včüu v Beči, zavolo toga pa more zdaj en par lejt dojslüžiti pri naši sausedaj. Prihaja z rosaga, gde je večina lüdi hindujske vöre, kristjanov je samo 2,5 procenta.

Svojoga lesenoga čuvara smo dobili sombotelski Slovinci tö, po tistom, ka smo eške dugo spejvali s svojimi goričkimi padašami. Tak se je pomalek končo 11. Župnijski den v Markovci, šteri je grato že velki mednarodni program, veselo srečanje Slovincov s té pa tiste strani grajnecé.

-dm-

PREKMURJE

Trezino senje

15. oktobra, tau je na den, gda goduje sveta Terezija Avilska, v Murski Soboti pripravijo Trezino senje. Zavolo toga, ka letos té datum spadne na nedelo, de senje en den kesnej, 16. oktobra. Brodim, ka de vseeno veselo in živo na té den, pa če de v Soboti te lepo ali lagvo vreme. Pauleg Miklošovoga senja (6.december) je tau drugo največše senje v prekmurskom glavnom varaši. Obe senji mata že trno dugo tradicijo.

Senja v Evropi so stara oblika trgovanja, vej pa so jih poznali že v 10. stoletji. V Prekmurji je sejemske pravice prva (1366. leta) dobila Lendava, za Soboto pa je najstarejše zapisano senje iz leta 1479, gvüšno pa je bilou organizirano že prva, vej pa je Murska Sobota že od 1366. leta varaš, steri so, tak kak tüdi trgi, meli pravico organizirati senja. Ške pred stau leti je bilou v Pomurji 36 krajev, v sterih so pripravljali senja. Največ sta jih mela Lendava, gé so vsakšo leto meli osem senj, v Murski Soboti pa enoga menje, sedem. Tri so mela premične datume, štiri pa doloučene. Tau so bila: fašensko senje (en keden pred fašenkóm), čarno senje (dva keden pred vüzenkom), jurjevsko senje (štiri kedne po vüzenki), ivansko senje (24. junijuša), pauleg toga pa ške Trezino in Mikloševo senje, steriva poznamo ške gnesden.

Senja so nej bila samo mesto, gé se je odavalo in küpüvalo, fontoška so bila tüdi zavolo družjenja lidi. In ške gnesden je tak. Moguače je ške té drugi tau, zdaj ka se vse v bautaj da küpiti, bole fontoški od prvoga.

Silva Eöry

ZBOGOM, VINCI

Med pripravlanjom novin smo dobili žalostni ir, ka nas je za vekivečno zapüsto MILAN VINCETIČ (Vinci), pesnik, pisatel pa naš dober pajdaš.

Vsi, steri radi štete naše novine, ste ga poznali po njegvi zgodbaj, stere nam je največkrat napiso pred vekšimi svetki, pred vüzmom ali božičom. Vsigdar je najšo takšno temo, ka ali nam je prišla kakšna skunza na oči ali smo se pa sladko zasmeljali nad njegovimi figurami. Večkrat ste dobili njegve knjige za božični knjižni dar, dostafart je biu naš gost, gda smo predstavljali kakšne knjige.

Biu je eden od rejdko dobri prekmurski pisatelov pa pesnikov, steri je biu pri-

pravljani pisati v domanjoj rejči. Njegvi »žmani« gezik šteti je užitek.

Vinci je biu düša, ostau je nepokvarjeni »pojbič«, takšen, kakšnoga smo srečevali v njegvi zgodbaj na stanjovskom álomáši (postaji). Pa kakšnoga te ga srečali v knjigaj LUNA NA MEJSECI, stere je končavo ranč v tej dnevaj, gda se je pripravlo na svoj 60. rojstni den.

Vörvlite mi, če nas zdaj gleda s kakšnoga álomaša na drugom svejti, de najbolje zadovolen, če preštete té njegve zadnje knjige, stere vej dobite za božični knjižni dar. Tak de ostano pa živo tadale med nami.

M. Sukič

OBLETNICA POSVETITVE SVETLOBNEGA KRIŽA V SAKALOVCIH

Na nedeljo Svetega pisma je zvonenje vabilo vernike v Sakalovcih k maši zahvalnici. Kot je povedal domači župnik Tibor Tóth, so svetlobni križ v Sakalovcih postavili kot 19. v državi in ga

blagoslovili 24. septembra leta 2011 na dan škofa sv. Gellérta.

Sveto mašo je daroval kaplan iz Lentija Csaba Kaszás, ki je v svoji pridigi govoril o združevalni moči križa. Izpostavil je, da križ ne pomeni le bolečine, temveč simbolizira tudi pripadnost verski skupnosti.

Pri sveti maši, ki je bila zaradi slabega vremena v kapeli, je pel cerkveni zbor sv. Cecilije z Gornjega Senika pod vodstvom kanttorja Gáborja Sebestyéna. Gostujočemu duhovniku se je zahvalila županja Valerija Rogan. Po sveti maši so dušna pastirja in vernike povabili na agape v kulturni dom, pogostitev so pripravile domačinke s pomočjo občine.

L.R. Horváth

Dvestotisoči obiskovalec na razglednem stolpu

Lendava, 30. september 2017. V Lendavskih goricah je razgledni stolp »Vinarium«. Letos jeseni je bil star 2 leti. Zadnji dan septembra so slovesno pričakovali obiskovalce. Namreč tedaj je bilo mogoče pričakovati, da stolp obiše dvestotisoči obiskovalec.

Veliko število ljudi obiskuje razgledni stolp. Prihajajo iz Slovenije, Madžarske in Avstrije pa tudi iz Nemčije. Na prostoru pred stolpom je bil ta dan tudi sejem z bogato ponudbo hrane in pijače. Tudi lokalni proizvajalci so ponujali svoje produkte. Ansambel »Skok« je zabaval publiko. V zgodnjih popoldanskih urah je prišel dvestotisoči obiskovalec.

Bojan Gojkošek je prišel v Lendavo s svojo družino iz Maribora. Presenečen je bil, ampak zelo srečen, da je prav on dvestotisoči obiskovalec. Dobil je tudi darilo, ki mu ga je izročil Anton Balažek, župan Lendave.

Attila Fácán

BILI SMO V SUBOTICI

Slovensko društvo v Budimpešti že več let sodeluje s Slovenskim društvom Triglav iz Subotice (Szabadka). Šče pokojni Jože Šlemer nas je skupaj spravilo. Mi smo zdaj že trikrat bili pri nji pa lani oktobra tudi, oni pa tretjič pri nas na Slovenskem dnevi. Kak je tau lepau, ka Slovenci v sosednji rusagaj običejo enoga drugoga, imajo skupne prireditve, držijo prijateljstvo.

Slovensko društvo Triglav vsakšno leto ima prireditev Srečanje slovenskih zborov iz Vojvodine (Vajdaság) pa na tau pozovejo tudi naš zbor. Veselimo se toga. Zdaj smo 29. in 30. septembra bili pri nji. Prireditve je bila

bijo baugši kak drugi. Pred nastopom se je vsakši zbor mogo notri pokazati. Zbor je predstavila predsednica

član je dosti vrejden v zbori, a ta dva sta trda stebra. Imeli smo lepi uspeh (siker). To je veselje, če kama deš pa lepau

zabavni center v Ludaš. To je nika takšnega, kak prista-va (tanya). Tü smo gledali konjsko predstavo, vozili

Zbor Slovenskoga društva v Budimpešti med nastopom v Subotici

smo se s kočijami, za mlajše je pa veliko igrišče. Nika zanimivega je to bilau.

Nejdaleč je bilo vinski center, sem smo se tudi pelali s konjskimi kočijami.

Na konci smo šče šli enkrat v Subotico, v mestno hišo in tam gor na tören, dej je bilau 260 stumb in smo kaulek

nastopiš.

Na večerjo so nas pelali v Kelebijo (na njino stran) in tam po večerji je nastau eden prijateljski večer. Naš Hugo je začno igrati na harmoniko in so vsi zbori spejvali. Čudovita je bila pesem Slovenija, odkod lepote tvoje...

V soboto smo se pelali v eden

gledali, kakšen lepi varaš je Subotica (Szabadka). Po kosilu smo se vrnili domau. Splo dobro smo se počutili. Zavalimo se Društvi Triglav in najbola presedniki Igori Raceti, da so nas pozvali. Vsigdar so nas lepau gori prijali, lepe spomine mamu od nji.

Irena Pavlič

Moja najljubša slaščičarna

Kot že sem napisal v serji, na obali Jadranskega morja je veliko restavracij in kavarn. Moja najljubša slaščičarna je bila Lipa, ki je v Portorožu na sprehajališču ob obali proti Piranu. Tukaj delajo trije veseli natakariji, na sliki na sredini je vedno nasmejan

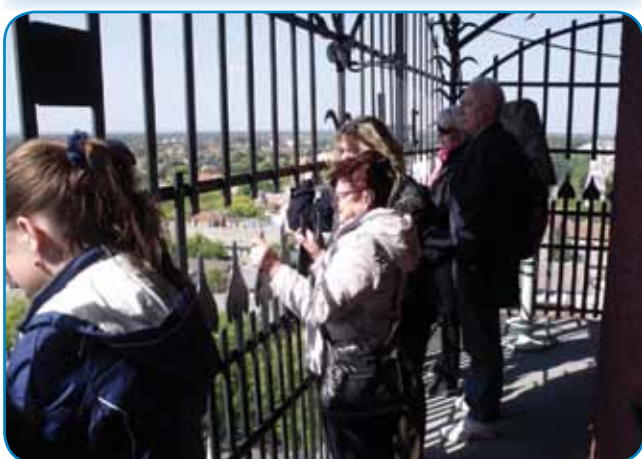

Marko. Že pred nekaj leti sva postala prijatelja. Za vsakega ima nekaj lepih besed, slovenskih, italijanskih ali nemških. Vsak zvečer sem bil gost v tem prijetnem lokalu.

Attila Fácászán

Skupinska slika na izletu

Razgled s stolpa na mestni izi v Subotici

v mestni hiši. Ta mestna hiša je tak lepa zvüna, znautra, ka človek mora staniti pa se čüdivati.

Program se je začno v petek večer v osmoj vöri. Pet zborov je nastopilo. Eden zbor je

Agota Merkli Kállay. Naši pevci so tudi lepau spejvale. Dugo ploskanje so dobili. Sploj smo radi bili. Naš zbor je vodila Orsika Kovács Zadori, Hugo Čerpnjak je pa sprvajo s harmoniko. Vsakši

ŽELEZNA ŽUPANIJA

Obnavlja se vodni stolp v Sombotelu

Vseedno odkec se pelamo v Sombotel, med prvimi je vodni stolp, steroga že audalich zaglednemo. Nej čüda, vejpa 1928. leta zozidani vodni stolp je 55 mejtrov visiki. V njem, gda so ga ešče nücali, je 800 kubikov vodé bilau. Gnauksvejta je s tauga stolpa emo cejli varaš pitno vodau. Kak vodni stolp so ga nücali do leta 1978, zato ka potejm so več rezervoarov naredli, s stolpa so vodau dolapistili.

Gnesden je že fejst nanikoj prišo, dapa še itak nej tak kak leta 1945, gda so Amerikanarge bombe zlüčali nanga. Potejm so ga leta 1948 obnovili pa od tistoga mau tak stoji, istina, duga lejta že brez funkcije.

Že so ga večkrat steli obnoviti pa odati tö, dapa nika se je nej posrečilo. Še sreča, zato ka zdaj je Sombotel od Evropske Unije 500 milionov forintov daubo za obnovev vodnega stolpa, pa varaši sploj nej trbej svoji pejnezcvcujdati. V obnoveviti se cejla fasada napravi s strejov vred, v hidroglobusi se pa eden razstavni prostor vönapravi. Tü se najprva nupokaže, kak se je zido vodni stolp, kak je vögledo te, gda je še bila v njem voda. Terasa se zvüna tö obnovi, kama de lüstvo leko tavö šlau pa si leko cejli varaš kauli vrat pogledne, ranč tak, kak če bi na razglednom stolpi bilau.

Karči Holec

OD SLOVENIJE...

Devet kandidatov za predsednika

Državna volilna komisija je preverila deset vloženih kandidatur za predsedniške volitve. Potrdili so jih devet, zavrnjena je bila le kandidatura Aleša I. Cepiča. Na volitvah 22. oktobra se bodo za predsedniški položaj potegovali aktualni predsednik Borut Pahor, predsednica NSi Ljudmila Novak, kamniški župan Marjan Šarec, ministrica za izobraževanje Maja Makovec Brenčič, evropska poslanka Romana Tomc, upokojenka Angelca Likovič, koprski župan Boris Popovič, samostojna podjetnica Suzana Lara Krause in predsednik Zedinjene Slovenije Andrej Šiško. Kandidat za zmago v prvem krogu potrebuje absolutno večino glasov vseh volilnih upravičencev, ki se bodo glasovanja udeležili. Če nihče izmed kandidatov ne osvoji tega deleža, bo 12. novembra izveden drugi krog volitev.

20 let v službi miru

Slovenija že 20 let sodeluje v mednarodnih operacijah in misijah. Minister za zunanje zadeve Karl Erjavec je na okrogli mizi na Brdu pri Kranju pod naslovom 20 let v službi miru pojasnil, da Slovenija prevzema svoj del odgovornosti za zagotavljanje mednarodnega miru, varnosti in stabilnosti. Ministrica za obrambo Andreja Katič je povedala, da so slovenski vojaki trenutno na Zahodnem Balkanu, prisotni pa so tudi na Bližnjem vzhodu in v Afriki. Trenutno na misijah sodeluje 345 pripadnikov Slovenske vojske oziroma civilnih strokovnjakov. V 20. letih pa je bilo v 25 mednarodnih operacijah več kot 13.500 napotitev pripadnikov Slovenske vojske in civilnih zunanjih strokovnjakov. Ministrica za notranje zadeve Vesna Györkös Žnidar je povedala, da je doslej v 15. mednarodnih civilnih misijah sodelovalo 163 policistov in 11 policistk.

Radenci: Jubilej zdravilišča s tremi srci

NA USPEŠNI POTI K STARI SLAVI

Sloves Zdravilišča Radenci ni nikoli ugasnil, se je pa z lastninskim preoblikovanjem nekoliko zmanjšal. Zdaj, ko so zelo sproščeno in brez posebnih protoklarnih dejanj počastili 135-letnico, ocenjujejo, da je zdravilišče uspešno na poti k

povzročajo coprnice (čarovnice), ki se pripravljajo na ples in v kotlu pod vrelcem kuhajo cmoke. Kakih 30 let pozneje je nekdanji študent že bil ugleden zdravnik dr. Karl Henn in na enem izmed izvirov zajel radensko »kislavo vodo«, ki je

Direktorica Zdravilišča Radenci Vesna Maučec je prepričana o možnostih sodelovanja med Pomurjem in Porabjem na turističnem področju tudi zato, ker gostje želijo spoznavati širšo okolico. Vzorčna kmetija na Gornjem Seniku je le ena izmed idealnih točk za obisk

stari slavi, tako po številu domačih in tujih gostov, po tem, kar le-tim ponujajo, še posebej pa s sodobnim, na nekaterih področjih celo najsodobnejšim zdravstvenim centrom, ki skrbi za (naše) zdravo srce in ožilje, ter vsestransko dobro počutje. Slovesnost so pripravili na Dan srca in dva dni po Svetovnem dnevu turizma. Skupaj z Zavodom za zdravstveno zavarovanje in Zavarovalnico Vzajemna so pripravili dopoldanski program za šolarje, popoldanski program pa za starejše obiskovalce. Vsem so ponudili 135 minut iz svojega programa za zdravo življenje. Kajti srce pravi, ja! Zgodovina Zdravilišča Radenci s tremi srci sega v 30. leta 19. stoletja, ko je mlad študent potoval skozi obmurske kraje in ga je na glasno žuboreče vrelce vode opozoril kočijaž. Povedal mu je tudi, da bobneje

z desetletji postala svetovna uspešnica med naravnimi mineralnimi vodami. Če »preskočimo« desetletja ali celo stoletje, lahko ugotovimo, da je bilo Zdravilišče Radenci tako z nalivanjem mineralne vode kot z zdravstvenimi in turističnimi storitvami v samem evropskem vrhu in prepoznavno tudi na ameriškem kontinentu. Zdaj je razlika tudi v tem, da je polnjenje mineralne vode in brezalkoholnih pijač pri enem – tujem lastniku, Zdravilišče Radenci pa je v Skupini Sava hoteli, ki ima sedež v Ljubljani. V Sloveniji je petnajst zdravilišč, ki so imela lani 700 tisoč gostov. Naravna radenska mineralna voda je še naprej najpomembnejši zdravilni faktor, ki pritegne obiskovalce iz Slovenije in tujine. Lani so imeli, denimo, dobrih 143 tisoč nočitev ali skoraj 6 odstotkov več kot leto prej, ko so

Obisk slovenskega veleposlanika v parlamentu

Na povabilo slovenske zagovornice Erike Köleš Kiss je 4. oktobra obiskal madžarski parlament novi slovenski veleposlanik dr. Robert Kokalj, ki ga je pospremila tudi njegova namestnica,

V avli parlamenta (z desne): veleposlanik Robert Kokalj, pooblaščenica ministrica Metka Lajnšček, slovenska zagovornica Erika Köleš Kiss in asistent zagovornice Ferenc Süttö

pooblaščenica ministrica Metka Lajnšček. Veleposlanik Kokalj se je po ogledu stavbe parlamenta srečal z direktorjem za zunanjo politiko dr. Péтром Sárdijem, na pogovorih sta omenila, da bo prišlo v bližnji prihodnosti do nekaj pomembnih obiskov, med drugim se bosta novembra v Budimpešti srečala predsednika madžarskega parlamenta in slovenskega državnega zbora. Pogovori so potekali tudi o gospodarskem sodelovanju, kjer je bilo omenjeno, da je Slovenija že razpisala tender za drugi železniški tir med Koprno in Divačo. Obisk se je končal z delovnim kosilom v Lovski dvorani parlamenta, kjer sta se veleposlanik in slovenska zagovornica pogovarjala o položaju slovenske skupnosti na Madžarskem.

MS

našteli 43 tisoč gostov. Največ nočitev so ustvarili domači gostje (56 odstotkov), ostalo pa gostje iz Avstrije, Nemčije, balkanskih držav in tudi iz Izraela. »Pozitivni trendi se nadaljujejo tudi v letu 2017,« ocenjuje direktorica Zdravilišča Vesna Maučec, ki poudarja, da namenljajo veliko pozornost vsem gostom in se prilagajajo njihovim željam. Direktorica Vesna Maučec je pred nedavnim imela krajši pogovor z generalnim konzulom dr. Borisom Jesihom, in sicer o možnostih turističnega sodelovanja med Zdraviliščem Radenci in Porabjem. Iz pogovora lahko povzamemo, da je kar nekaj možnosti za sodelovanje, vendar več tedaj, ko bodo znane podrob-

nosti oziroma konkretni dogovori. Čeprav dohodek ne narašča tako hitro kot obisk in prenočitve, so letošnji rezultati v slovenskem turizmu nadpovprečno dobri. Tako so v prvih osmih mesecih našteji za 14,8 odstotka več prihodov turistov in kar za 16 odstotkov več nočitev. Zlasti več je turistov iz Nemčije, Nizozemske, Rusije in Švedske. Izjemen je bil tudi obisk slovenskih gora. V planinskih domovih in kočah je prenočilo kar 26 odstotkov več ljubiteljev gora, kot v enakem lanskem obdobju. Morda pa so dobri rezultati vzpodbuda za sodelovanje na področju turizma, kajti za marsikaterega obiskovalca Pomurja je zagotovo lahko privlačno tudi Porabje.

Ernest Ružič

NA STROKOVNEM IZLETU V ŠTEVANOVCIH

Že nekaj let šolska komisija pri Državni slovenski samoupravi vsako jesen organizira in finančno podpre druženje učencev oziroma tako imenovan strokovni izlet (ekskurzijo) za učence, ki se v Porabju učijo slovenski jezik. Ker je največ teh učencev na obeh narodnostnih šolah (na Gornjem Seniku in v Števanovcih), se izleta udeležujejo učenci in učitelji obeh šol. Letošnje leto je skupno druženje potekalo v sosednjih Števanovcih.

Učenci DOŠ Jožefa Košiča so se skupaj s svojimi učitelji takoj po osmi uri z avtobusi center« (Ökoturisztikai információs centrum), v katerem so učenci skozi razne igre spoz-

odpravili proti Števanovcem. Tam je vse skupaj na šolskem dvorišču DOŠ Števanovci poleg domačih učencev pričakala tudi gostiteljica, ravnateljica Agica Holec, ki je po uvodnem pozdravu razložila

navali značilnosti porabske pokrajine. Pozneje so se učenci višje stopnje preizkusali tudi v lončarstvu. Vse aktivnosti so potekale med učenci ene in druge šole, učitelji pa smo skrbeli, da so bili učenci čim

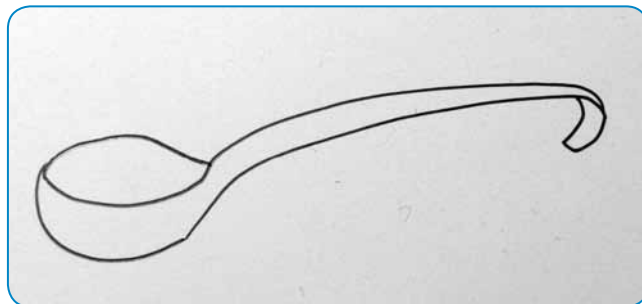
potek skupnega dne. Razredna stopnja učencev je ostala najprej na šoli in se je po razredih priključila različnim delavnicam (od barvanja, ročnih del, lončarjenja ...), učenci predmetne stopnje pa so bili razdeljeni v dve skupini: ena skupina učencev je bila deležna športnega programa, druga skupina pa se je odpravila v »Ekoturistični informacijski

aktivnejši v vseh delavnicah. Proti poldnevu so učenci obiskali še tako imenovani »soudački muzej«, ki je v neposredni bližini »informacijskega centra«, v nekdanji karavli. Muzejska zbirka sestoji iz poznaritve življenja stražarjev meje, ki so v tej hiši prebivali, skrbeli za konje in kasneje za vozila. Učencem je bila zbirka zelo všeč, posebej še vojaško

V künji inda in gnes (40)

Šejpkarca – zajemalka – merőkanál

Inda so v künji vodau za piti pa küjanje v kantlaj meli. Iz kantele so vodau vögrabili v vödjemali. Gda je šejpkarca prišla na sto, so z njauv župo pa čušpajz vögrabili.

piskre s šejpkarcov. Šejpkarco so nücali mesto trünčnjeka tó. Iz šejpkarce so pili. Na špajeti je vsikdar bila vrauča voda v veuki piskraj. Vraučo vodau iz te piskrov so tó s šejpkarcov

Šejpkarca je leko bila iz aluminija, iz železa pa oblejana z bejlo pa sivo farbo. Gnes je šejpkarca leko plastična pa iz železa, štero ne grata ridjavo.

Marija Kozar

orožje in seveda vozila. Dan pa so nekateri učenci obarvali tudi s skokom v bližnji gozd: gobe, posebej še »grbanji«, so jih čisto potegnili v globine števanovskih lesov.

»Svet je tako prostran, tako velik in tako mikaven, da marsikdaj več dobro ne poznamo svojega najbližjega sosedu.« Praksa sodelovanja obeh narodnostnih šol v fizični obli-

V imenu gornjeseniškega kolektiva bi se rad iskreno zahvalil za vso gostoljubnost števanovskih učiteljev in tudi učencev, posebej pa še ravnateljici Agici Holec. Prav tako hvala šolski komisiji, predsednici Evi Lazar, ter Državni slovenski samoupravi za organizacijo in kritje stroškov. Zagotovo bi končni zapis lahko strnil z naslednjo mislijo:

ki, med učenci in učitelji, bo gotovo v prihodnosti morala postati eden izmed temeljev razvoja porabskega narodnostnega šolstva.

Besedilo:

Nino Gumilar, učitelj
asistent slovenskega jezika
Slike: Nino Gumilar,
arhiv DOŠ Števanovci in
Jožefa Košiča Gornji Senik

porabje.hu

... DO MADŽARSKE

Novi minister v vladi

2. oktobra je predsednik države János Áder imenoval za ministra brez listnice Lajosa Kóso, ki je bil do zdaj vodja poslanskega kluba vladne stranke FIDESZ. Minister Kósa bo odgovoren za razvoj mest z županijsko pravico, skrbel bo za stike med vlado in mestnimi občinami, za izvajanje nalog na podlagi pogodb med vlado in občinami. Njegovi nalogi bosta tudi usklajevanje in kontrola.

Novoga ministra je predhodno potrdila tudi gospodarska komisija parlamenta, pred katero je izpostavil program Moderna mesta, ki je bil – po njegovem – dobro pripravljen, toda zdaj se začne težji del nalog, izvajanje projektov. Projektov je v programu Moderna mesta kakih 250, njim so namenjena evropska in domača sredstva v višini 3400 milijard forintov.

Novi minister se bo seveda ukvarjal tudi z ostalimi razvojnimi nalogami in projekti, kajti razvoj županijskih središč vidi kot motor razvoja podeželja. Med temi bodo tudi čezmejni evropski projekti.

Njegovo mesto na čelu poslanske skupine FIDESZ-a je prevzel Gergely Gulyás, ki je bil do zdaj podpredsednik parlamenta in predsednik komisije za zakonodajo.

Naj ne glasuje tisti, ki nikoli ni živel na Madžarskem

To je mnenje stranke Demokratična koalicije (DK), ki jo vodi nekdanji premier Ferenc Gyurcsány. Podpredsednica stranke Ágnes Vadai se je na tiskovni konferenci sklicevala na nedavni primer, ko je reformatorska skupnost v Transilvaniji ob 500. obletnici reformacije dobila novo cerkev, zgrajeno tudi z denarnomo pomočjo madžarske vlade, menda zato, ker so njeni člani na zadnjih volitvah glasovali za vladno stranko. Po mnenju podpredsednice opozicijske stranke so pravice in dolžnosti neločljive, torej glasovalno pravico naj ima le tisti, ki potem na lastni koži čuti tudi posledice le-te. Stranka se sicer strinja, da madžarska vlada podpira kulturo, ohranjanje jezika in identitete zamejskih skupnosti, toda naj si ne »kupi« glasov z davkoplačevalskim denarjem.

Pri vsakši kuči mora biti voda

Tauma je vejn že deset lejt, ka sem v Dolejnci pri Mankaški pri Tereziji Lainšček odo. Oni so na najviššom brejgi doma, gde je najlepši pogled na ves, tam, gde sta križ pa rezervoar za vodau za brgančare. Kak se proto rama pelam, vse je tak, kak gda sem pred desetemi lejt tam odo, še vejn pes je tisti, steri me tak fejst laja. Dapa tau je vse samo na videz tak, dosta vse se je spremeni- lo. Dapa tau samo sledkar zvejm, gda se s tetico Terezijo pogučavam.

- *Terezija, tau je vaš ram, gde ste doma?*

»Dja sem v Būdinci rojena, moj mauž se je tōj naraudo, on je emo dva brata, dapa tisti so že tō vsi pokopani. Moj mauž je bijo srejdjen pa on je austo doma na kmetiji.«

- *Velka kmetija je bila?*

»Osem hektarov, štiri hektare goštje pa štiri hektare obdelovalne zemle, ka smo te še vse delali. Sledkar smo še tō delali, dapa zdaj potistim, gda je sin tō mrau, dja že ne morem.«

- *Zato sem vaja že nej vido, ka bi pri nas odla?*

»Večkrat sva se kaj pelala, dapa na vsi svecovo sva vsigdar v Števanovce šla po rauže na grob. Leta 2014 je sin mrau pa od tistoga mau sem več nej odla tam prejk, zato ka sem sama.«

- *Gda sem se proto rama pelo, mislo sem, ka je še vse po starom, zato ka sem vido, ka ozark gnoj mate vküpsklajenoga, ka meni tau znamenōjva, ka gvüšno mate še krave ali svinje.*

»Tau je nej taši gnoj, tau je tista trava, ka mi kauli kuče dojpokosijo pa tisto vse na eden küp spravlam. Gda je sin mrau, te smo še štiri svinje meli, od tistoga mau pa že več

nika nejmam, zato ka ne morem. Gnesden sedemdesetšest lejt napunim pa sedemdesetšedmoga stau- pim. Eden ograçenek mam, enga psa pa dva mačka, tau je vse.«

- *Kelko mlajšov mate?*

»Enga sina sem mejla, steri je mrau pa edno hči mam v Čöpanci pri Grebenarovi.«

- *Te križ, ka tū pred ramom stoji, je vaš?*

»Tau je naš križ, tisti stari, ka so tū žive- li - od moža oča pa mati pa tisti sin, ka je v Šalovci bijo - oni so nutra v križ napi- sani, oni so te križ spravli. Tau, ka zaka so ga postavili, tau

ne vejm, zdaj bi ga že trbe- lo obnaviti, zato ka kaulivrat je spaukani, dapa dja ga ne morem.«

- *Čiden je pa te rezervo-*

pa falejša. Veško vodau dja te nūcam, gda ta nut- zmrzne, nej v rezervoari, v cevi zmrzne voda. Me-

Terezija Lainšček iz Dolejnec

teorna voda je zemlau do- laodnesla pa je plitvo, tak pa te voda v cevaj zmrzne. Lani februarja, gda smo še nej meli veško vodau,

Družinski kejp: vrkar tast pa tašča, spodkar ob Terezi, njeni mauž pa dva brata od moža

ar, steroga tū pod aukni mate?

»Te rezervoar je petnajset kuč dalo naprajti osemde- setoga leta, tisti ka so tū na brejgi. Ta vretina sploj dobro pa dosta vode ma, iz tauga rezervoara je še voda nikdarnej sfalila, kašnakoli siuča je. Edni še gnesden tau vodau nūcamo, pa mam veško vo- dau tō, dapa ta je baukša

ta je pa zmrznila, te dva mejsca so mi iz Čöpanec vozili vodau.«

- *Kakšni pritisk ma ta voda, stera iz rezervoara teče?*

»Tū vrkar pri mena, ka sem skrak, je slabi pritisk, zato mam v klejti pumpo, stera mi vodau vleče. Gda se kaj pokvari, te pri nas najduže teče, gda pa sfali, potistim vsi, ka so niže,

prlej majo vodau kak dja.«

- *Koma je tau napamet prišlo, ka rezervoar trbej naprajti?*

»Dja pa edna ženska sva odtec pejški šle v Peskauvce k vodovo- dara, če bi prišo pa napravo nam rezervoar za vodau. Tau je fejst potrebno bilau, zato ka tū na brejgi smo nej meli vodé. Naš stūdenec je dva- dvajsti mejtrov glo- boki bijo, samo stari je bijo pa se je küprüšo, pa ovak bi tō nej gonila tak glo- boko vō vodau, telko bi meni niške nej mogo plačati.«

- *Tam v dolej tisti stūdenec, iz stero- ga vodau pumpate v rezervoar, je kak globoki?*

»Tisti je sploj nej globoki stūdenec, zato ka tam je vretina. Tau pravijo, ka iz tiste vretine je že te tek- la voda, gda so Törki tū odli, pa tau je tak močna vretina, ka voda nikdar ne sfali. Tau je strašno fajna voda, vsikši pravi, tačas ka tū baude voda, nedo nutik vlekli veško vodau.«

- *Kelko pride en kubik z veške vode?*

»Če dobro vejm, kubik vode sedem evrov pride, tisti steri maro majo, tisti več trošijo, pa plačajo, kak dja, ka sem sama, mena kubik vode dojde na mej- sec. Tau veško vodau tū na brejgi vsikši bola samo poleti nūca, gda polejavjo, drūgo vse iz vretine dé. Dja tau pravim, ka brezi vode ne more biti, pri vsakši kuči mora biti voda, samo tau je vsepovsedik nej tak, sploj pa nej v puš- čavi. Brezi vode je velko mantranje, zdaj da je ta velke siuča bila pa vse je vōzgorelo, nej bilau vode, tej, steri majo birke, vejš,

v kakšnoj nevauli so bili.«

- *Prvin je več mare bilau tū na brejgi?*

»Vejš, prvin kelko krav je bilau tū? Prvin so od vsak- še kuče nosili mlejko, pa vidiš, kama smo zdaj pri- šli. Vej pa mala deca sploj nede poznala živino, kra- ve pa tau. Zdaj če bi nazaj- prišli starci, nej bi vōrvali, kama je svejt prišo. Gda se je moja hči ženila tresti lejt nazaj, v štali sem štiri krave mejla pa štiri tele- ta.«

- *Dobro je bilau doma gazdüvati?*

»Pa vejš, ka je dobro bilau, zato ka te se je še splačalo pa sploj nej bilau divjači- ne. Zdaj je že telko divjači- ne, ka ti že nut v dvorišče dejo, pa nej samo v kmici, že te tō, gda je še sveklau. Tau je nej mogauče, vej pa vse nam uničijo, ne moreš tak na tri draute zagarditi, ka bi ti kaj pomagalo, zato ka prejkskaučijo.«

- *Leko ka nejmate več krav, dapa prava verti- nja ste še, zato ka peč tak mate spucano, ka se vse svejti.*

»Kelko telko še zato taspu- cam, dapa od tistoga mau, ka več nejmam sina, krüja več tō ne pečem. Tjipüjem ga, vej pa ka mena trbej? En kolač krüja si küpim pa tau mena en keden fol- ga. Dapa küjam zato vsa- kši den, zdaj mo dōdōle küjala pa mlejčno repo mam vcuj, tak ka gnes tau baude za obed. Zadveče- rek mo v cerkev üšla, pa gda domau pridem, te pa dōdōle malo sprážim pa te tau pa večerja baude.«

- *Fejst dober obed pa ve- čerjo te meli, mena že vse sline tečejo, tak ka baukše, če dem, zato ka tak denejo, ka človeka nut v pisiker potegnejo te dōdōle.*

Karči Holec

Prejk Müre sem prihajo ... -6.

Dva Küzmiča - dvej ovaški vöri

V štiri desetletjaj po smrti Karla III. je kak avstrijska cesarica nad vogrskimi Slovencami kraljvala Marija Terezija, razsvetljena absolutistka. Osem lejt je bila bojno za svoj tronuš, pri šteroj so ji pomagali vogrski velikaši (»Žitek ino kri za našo kralico« - so kričali v Požonji/Bratislavi). Dali so ji peneze pa sodačijo, una pa jim je pripoznala avtonomne pravice.

Če rejsan so Mariji Tereziji v žmetni časaj pomagali protestanti tö, je gratala njina mačija: nej je mejla nikše vörske tolerance, pomauč je davala samo katoličanskim püšpekijam, cerkvam ino šaulam. Že pred njauv je ranč edne evangeličanske organizacije nej bilau v Slovenskoj okroglini (ali kak so Madžari krajino med Mürov ino Rabov zvali: »Tótság«), cerkve pa šaule so vse prejkmeli katoličani. Vözagnani pastori ino škonicke so delali v artikularni mejstaj na srejdj vogrskoga gezikovnoga maurdja.

Protestanti so skrb meli na svoje mlade vörnike, zatok so leta 1747 anonimno vödali knige z naslovom »Réd zvelicsánstva«. Pisec Mihál Sever z Vaneče je biu škonik ino kantor v artikularnoj vesnici Nemescsó (blüzi Kószega), gde so živeli nemški ino vogrski evangeličani. Knige je z nemškoga gezika dojobrno »Lüblénomi szlovenszkomí Narodi, steri Evangeličanszko Vöro vadluee.« Nücala je je »drob-

na deca«, ka bi ž nji dobila »mlejkó spoznanja božjega« pa se včila šteti.

Po smrti Mihála Severa je v Nemescsóni med 1751-55 škonik grato Števan Küzmič. Té se je naraudo leta 1725 v Strukovci v paversko držino. Osnauvno šaulo je končo v Kančevci, v srejdno evangeličansko šaulo je odo v Soproni pa Györi. Višiši teološki latinski licej je končo v Požonji, gde se je

eške 19 sveti pesmi tö.

Leta 1755 je škonik Števan Küzmič prišo za »farara« v artikularno mejsto Šurd, gde je dale pelo svojo delo, ino leta 1771 vödau »Nouvi zákon ali testamentom goszpodna nasega Jezusa Krisztusa«. Tau Küzmičevo življenjsko delo je nej samo vrek protestantske literature, liki vsega, ka so nadruknivali v prekmurskoj knjižnoj rejči. Doj je obrno najbolje važen tau Biblije, pa tak vöspuno svoj veuki ciu. Knige so leko nücali v cerkvi, doma pa v šaulaj.

Küzmič je pozno dela *Trubara, Dalmatina* ino drügi kranjski protestantov, donk pa se je odlaučo za domanjno prekmursko rejč, vej so pa njegvi vogrski Slovenci samo tak leko razmili Sveto pismo. Postavo je fundament za prekmursko literaturo.

Za svojo rejč je dau ime »stari slovenski jezik«, šteroga so nej samo v cerkvi, liki v evangeličanski ino katoliški šaulaj ranč tak nücali - do združítve Prekmurja z Jugoslavijov. Števan Küzmič je v Šurdi delüvo 24 lejt, po žmetnom betegi je tam mrau leta 1779.

Na den 17. februara 1777 je Marija Terezija združila edne tale györske (Železna županija), veszprémske (okrožje Zalaegerszeg) ino zagrebške püšpekije (okrožje *Transmuranus*) v nauvo püšpekijo s centrom v Somboteli. Od tistoga mau so bili vsi katoličanski vogrski Slovenci združeni v ednoj püšpekiji.

Prvi sombotelski püšpek je grato János Szily (1777-1799). Na vizitaciji po slovenski faraj je gorprišo, ka brezi dobri knjig se vörnike »ne morejo navčiti nej šteti, nej pisati, nej potrejbni vörski istin«. Odlaučo se je, ka trbej Slovencom v njegovj püšpekiji dati nabožne ino

šaulske knige v njinoj maternoj rejči.

Gda je Szily spozno plebanoša pri Sv. Benedikti Mikloša Küzmiča, je vüdo, ka ma »sija s čela bogolübjje, s srcá pa domolübjje«. Vö ma je dau, aj napiše najbolje potrejbne knige svojim slovenskim vörnikom.

Küzmič se je naraudo leta 1737 v Dolnji Slaveči, teološko se je vöšaulo v Györi. Do smrti leta 1804 je biu plebanoš pri Sv. Benedikti, zmejs pa eške dekan (»vice öspörös«) Slovenske okrogline.

Prvi sombotelski püšpek János Szily je pomago Slovencam zadobiti knige v maternoj rejči

Marciüša 1779 je Mikloš Küzmič piso svojoma visikoma pastéri, ka je naléko evangeliije za druknivanje. Tak je pripravo prve prekmurske katoličanske knige (»Szvėti Evangyeliomi«) v leti, gda je mrau njegovj soimešnjak Števan Küzmič v Šurdi. (Nejsta bila prej žlata.) Mikloš Küzmič je prejkspiso eške več knjig, na priliko »Krátko summo« za vöronavuk, »Szlovenszki silabikár« za včenjé štenja ino računanja ino »Sztároga i nouvoga testamentoma szvète histórie« s pripovejstami iz Biblije. Najbole poznano pa erično njegovj

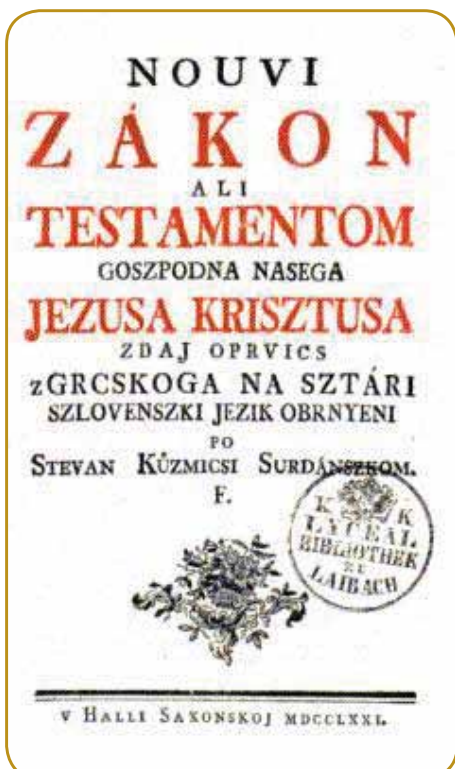
delo je »Kniga molitvena« iz 1783, štero so »na haszek szlovenszskoga národa« nadruknivali 24-krat, pa ništerni v našom Porabji eške gnes molijo z njé. Ne smejmo pa pozabiti na »ABC Knisico na národní soul haszek«, s štere se je šteti navčilo dosta naši stari-stari starcov.

Vse té knige so bile dojobrnjene ali prejkspisane za katoličanske šaule v Slovenskoj okroglini, pa so skrb mele na šaulske reforme tak Marije Terezije kak sina Jožefa II. Napisane so bile v

goričanskoj prekmurskoj rejči, štera je sploj blüzi našoma porabskom i guči - ranč tak kak evangeličani, pa je Küzmič nüco vogrške litere. Un je prvi piso knige za katoličanske mlajše, ka aj bi - po mišljenji tisti časov - gratali bole čedni pa bogati, ino bole slüžili svojoma rosagi.

Püšpek János Szily je sto nutvpelati sloven-

sko rejč na šaulaj po regulaj terezijanske politike, vej je pa moglo lüstvo knige razmeti. Knige Mikloša Küzmiča so po šaulaj nücali do 1868, gda so po prvom vogrskom šaulskom zakoni oprvin vöprišle nauve šaulske knige. Zmejs - pau stoletja - je niške nej piso knige za Slovence med Mürov ino Rabov. Delo bejdvej Küzmičov je znamenüvalo trdi fundament za slovenske šaule ino gezik na Vogrskom - brezi Števana bi nej bilau evangeličanske, brezi Mikloša pa katoličanske literature v krajini med Mürov ino Rabov.

Vrek prekmurske literature: Števan Küzmič je dojobrno cejli *Nauvi zakon*

pred njim šaulalo že dosta evangeličanski mladeničov iz Slovenske okrogline.

Med svojov slüžbov pri Nemcaj pa Madžaraj v Nemescsóni se je Küzmič dosta spravlo z literaturov za Slovence v Šurdi ino med Mürov pa Rabov, ka aj bi leko šteli svete istine v svojoj maternoj rejči.

Leta 1752 je Küzmič oprvin vödau »Slovenski mali katekizem«, edno leto kisnej pa »Abecednik«, depa ranč edna kniga od té je nej gorostala. Edna tretjina abecednikov je celau zgorejla. V Halle je eške vödau »Vöre krščanske kratki navuk«, v šterom pa je zvün vörski istin dojspiso

HRUP VLAKCEV NAPOLNIL SLOVENSKI DOM

Če je kdo med 29. septembrom in 1. oktobrom stopil v poslopje Slovenskega kulturnega in informacijskega centra, je prišel v pravilni svet. Že pri vhodnih

krmiljenje kompleksno. Modeli so konstrukcijsko zapleteni. Tudi sam sem načrtovalec in izdelovalec modelov, to pa vzame dosti-dosti časa. Nekaj

Razstavljalci so pripeljali kompletne drobne pokrajine, ki sta si jih z veseljem ogledali tudi Anita Vajda in nečakinja Natália Nagy

vratih so ga pričakali miniaturni vlakci, ki so vozili po majhnih tirnicah. Petič se je namreč v Monostru odvijala Mednarodna razstava železniških modelov, tokrat z udeležbo razstavljalcev iz štirih držav - Madžarske, Slovenije, Avstrije in Hrvaške.

»Če koga povabim, takoj vzljubi to družinsko vzdušje in bi rad prišel še naslednje leto. Sam pa se trudim, da bi pripeljal vsakič koga novega« - nam je povedal glavni organizator srečanj, Monoštrčan Gábor Kovács in dodal: »Modelarji iz Gradca so sicer stalni gostje, Lendavčan Leo Roudi pa je stari prijatelj. Preko njega smo spoznali drugega prekmurskega modelarja in tudi Hrvat.«

Leo Roudi, ali kakor ga vsi kličejo, »Sini«, je dolgoletni in vztrajen modelar. »Monošter je tudi slovensko mesto, zato so me povabili. Zelo sem zadovoljen z organizacijo in z udeležbo ter z odzivom obiskovalcev,« je poudaril razstavljalet iz Prekmurja, ki je pripeljal svoje vlakce »v sistemu H0«, torej v merilu 1:87. »Kaj nam ta hobi pomeni? To je naše pomirjevalo. Družimo se z ljudmi, ki to razumejo, moški namreč nikoli ne odrastejo,« se je nasmehnil Leo Roudi. »To je igrača za odrasle. Če pa gledamo današnjo tehnologijo teh modelov, vidimo, da je to računalniško

pozornost preusmeril tudi na preostale svoje konstrukcije. »Maketa predstavlja gradbišče avtoceste, kjer pelje mimo vlak. Žerjav je prav tako precizna kopija.« Jurij Kozar ima doma na svojem vrtu model vlaka v večji velikosti: »Tisti vlak sem izdeloval skoraj dve leti. Trenutno imam tri vagona in lokomotivo. Prvi na svetu sem uspel na taki ozki progi narediti lokomotivo, v kateri lahko sedi strojevodja. Mimoidoče zapeljem z veseljem. Sicer pa uporabljam vlakec za prevoz drv poleti v drvarnico, pozimi pa v hišo.«

Konferenčno dvorano so v celoti zasedli modelarji iz treh preostalih držav. Redni gostje iz Gradca so tokrat pripeljali »LEGO-železnico«, ki so jo predstavili v sodelovanju z domačimi modelarji. »Sem zbiralec LEGO-izdelkov, med drugimi železniških in še posebej tistih iz Vojne zvezd,« smo izvedeli od mladega razstavljalca Philipa Stipsitsa. »Ob novih modelih smo pripeljali tudi nekatere starejše. V Gradcu se dobiva

Na maketi Lea Roudija smo našli miniaturne vinogradnike, vpreženi kravi in seveda vlakec z lokomotivo

V predprostoru konferenčne dvorane Slovenskega doma smo srečali še drugega razstavljalca iz Slovenije. »To je kot meditacija: na vse ostalo pozabiš. Včasih ti vzame, včasih ti daje energijo,« je priznal Jurij Kozar iz Prosečke vasi. »Izdelal sem najmanjši železniški model na svetu, ki vozi po normalnih tirnicah. Tirna širina znaša vsega skupaj tri milimetre, merilo je 1:450.« Prekmurski žerjavist je našo

prvo vrsto otroke. Oni namreč ob koncu tedna pripeljejo tudi svoje starše, ki pa morda tudi kaj kupijo,« je poudaril organizator Gábor Kovács. Otroci so bili izredno navdušeni nad računalniško krmiljeno simulacijo letenja, najmanjše goste pa so prav tako očarale miniaturne hišice, drevesca, grički, živalce, ljudje in seveda vlakci.

Eden od razstavljalcev je pripeljal

veščine, od samega načrtovanja do realizacije. Modeli morajo postati čim bolj natančne in verodostojne kopije« - smo izvedeli od Dragutina Staničiča, ki je še pristavil: »Pripeljali smo modele s konca 80-ih let, ko še ni bilo evrostandardov. Imeli smo že bogato zbirko, toda prišlo je do nesreče: prve rakete, poslanske nad Zagreb leta 1995, so zadele prav pro-

Glavni organizator mednarodne razstave Gábor Kovács je navdušeno pripovedoval malčkom iz bližnjih vrtcev

svoje »mini-opeke«. »Pripravljam jih z edinstveno tehnologijo, ki posnema prave tovarne opeke, le v manjši meri,« je povedal vodja podjetja István Szabó. »Izdelujem jih za modelarje oziroma otroke, ki lahko iz njih zgradijo perone, manjše stavbe ali kolodvore. So tudi odporne na mraz,« je svoje izdelke predstavil podjetnik. Najdaljšo mizo na razstavi z urejevalnim kolodvorom so pripravili člani Kluba železniških modelarjev Zagreb, ki so prvič pripotovali v njim do sedaj neznani Monošter. »Naš klub deluje že več kot 50 let. Prostore imamo na podstrešju, toda v majhnem prostoru ustvarjamo velike stvari,« nam je zaupal član društva Dragutin Staničič. »Sodelujemo na razstavah na Hrvaškem in širom Evrope. Lani smo se odlično izkazali na mednarodnem sejmu v Kölnu.« Kakor poudarja predstavnik kluba, stane izdelava modelov precej. »V Sloveniji, na Hrvaškem in na Madžarskem ni prave serijske proizvodnje modelov, zato jih je treba izdelati samostojno. Za to pa potrebujemo določene

store kluba in uničile velik del inventarja. Kljub temu danes predstavljamo vlake iz Slovenije, Hrvaške in Madžarske.« »Če kdo nima dovolj denarja, lahko kljub temu postane modelar,« se je nasmehnil gostitelj Gábor Kovács. »Sam sem naredil hiše in drevesa iz testa, soda bikarbone in vžigalic. Druga kategorija modelarja pa je tisti, ki ljubi vlake in modele kupuje za denar, morda tudi splošno znane izdelke. Pravi modelar uspeva tudi brez sredstev.«

Glavni organizator meni, da ima razstava tudi doprinos k prepoznavnosti Monoštra. »Hrvaški gostje so mi včeraj zvečer povedali, da so se po postavitvi mize napotili v mesto. Niti si ne bi predstavljali namreč, da je Monošter lepo urejen in se ne dvigujejo povsod le betonski bloki. Ponosni smo, da imamo med podporniki skoraj izključno podjetja iz Monoštra in tudi mestno občino. Zato je ogled razstave brezplačen,« je zaključil Gábor Kovács, ki želi tridnevno razstavo prirediti tudi v prihodnje.

-dm-

SPORED SLOVENSkih TELEVIZIJSKIH PROGRAMOV

OD 13. OKTOBRA
DO 12. OKTOBRA

PETEK, 13.10.2017, I. spored TVS

6.05 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.05 Dober dan, 11.15 Vem!, kviz, 11.45 Ugriznimo znanost: Kako se odločamo, oddaja o znanosti, 12.25 Čudovita Japonska: prefektura Ivate: Domačne krčme, japonska nanizanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.30 Tarča, Globus, Točka preloma, 15.20 Mostovi - Hidak, oddaja TV Lendava, 16.05 Duhovni utrip, 16.25 Profi, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.30 Alpe-Donava-Jadran, 17.55 Novice, 18.00 Infodrom, tednik za otroke in mlade, 18.10 Pujsa Pepa: Klepetulja, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Slovenski pozdrav, narodnozabavna oddaja, 21.25 Na lepše, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 23.10 Srečno, Baltazar, francosko-švedski film, 0.50 Profil, 1.15 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.40 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.35 Info-kanal

PETEK, 13.10.2017, II. spored TVS

6.30 Otroški kanal, 7.00 Otroški program: Op! 8.20 Sadovnjaki, dokumentarna oddaja, 8.55 Bleščica, oddaja o modi, 9.25 Prislusnimo tišini: Mednarodni dan gluhih, izobraževalna oddaja, 10.10 Hišica v preriji (V.): Dokler smo skupaj, 2. del, ameriška nadaljevanka, 11.00 Halo TV, 12.00 Dobro jutro, 14.50 Dober dan, 15.40 O živalih in ljudeh, izobraževalno-svetovalna oddaja TV Maribor, 17.00 Hišica v preriji (V.): Winoški bojvniki, ameriška nadaljevanka, 18.00 Halo TV, 19.05 Male sive celice: III. OŠ Celje in OŠ Ljudski vrt Ptuj, kviz, 20.05 Nepopisan list, poljski film, 21.55 Kdo bi vedel, zabavni kviz, 23.20 Polnočni klub: Na deželi je lepo, 0.45 Popšop, 1.15 Glasbeni spoti, 2.15 Zabavni kanal, 5.25 Glasbeni spoti

SOBOTA, 14.10.2017, I. spored TVS

6.00 Kultura, Odmevi, 7.00 Otroški program: Op! 10.45 Volitve 2017, 12.40 Kaj govoriš? = So vakeres? 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.25 O živalih in ljudeh, izobraževalno-svetovalna oddaja TV Maribor, 13.50 Na vrtu, izobraževalno-svetovalna oddaja TV Maribor, 14.15 Ambienti, 15.05 Meje svetlobe, avstrijska dokumentarna oddaja, 16.00 Od blizu, pogovorna oddaja z Vesno Milek: Omar Naber, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.20 Zapeljevanje pogleda: Alenka Pirman in Tomaž Furlan, 17.50 Taksi, kviz z Jožetom, 18.00 Sladko življenje z Rachel Allen: Sladice iz svežega sadja, 18.30 Ozare, 18.40 Kalimero: Kolesarski izlet, risanka, 19.00 Dnevnik, Utrip, Šport, Vreme, 20.00 Kdo bi vedel, zabavni kviz, 21.15 Bučke, satirično informativna oddaja, 21.45 Pogrešani dekleti, britanska nadaljevanka, 22.50 Poročila, Šport, Vreme, 23.20 Vitez, grški film, 1.05 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.40 Dnevnik, Utrip, Šport, Vreme, 2.30 Info-kanal

SOBOTA, 14.10.2017, II. spored TVS

6.30 10 domačih, 7.00 Najboljše jutro, 8.45 Dober dan, 9.50 Hišica v preriji (V.): Winoški bojvniki, ameriška nadaljevanka, 10.55 Na lepše, 11.40 10 domačih, 12.30 Sladkanje z Rachel Allen: Povejte s sladico, 12.50 Čudovita Japonska, japonska nanizanka, 14.00 Neustaljena energija, koncert Nuše Derenda in Simfoničnega orkestra RTV Slovenija, 15.55 Čarokuhinja pri atu: Prekmurje, 16.25 Mednarodna obzorja: Boj z(a) državo, 17.25 Hišica v preriji (V.): Zunanost ni pomembna, ameriška nadaljevanka, 18.20 Večer v Palladiumu (II.), 19.15 Infodrom, tednik za otroke in mlade, 19.30 V svojem ritmu: Kdo bo najboljši?, glasbeno-dokumentarna serija za mlade, 20.05 Črni balon, avstralsko-ameriški film, 21.45 Zvezdana, 22.30 Popšop, 23.05 10 let Ritma mladosti: Siddharta in Big Foot Mama, 23.50 Glasbeni spoti, 1.00 Zabavni kanal, 5.55 Glasbeni spoti

NEDELJA, 15.10.2017, I. spored TVS

7.00 Živ zav, otroški program, 10.00 Govoreči Tom in prijatelji: Namišljeni Henk, risanka, 10.10 Džamila in Aladin, angleška otroška nanizanka, 10.40 Sledi, dokumentarna oddaja TV Maribor, 11.20 Ozare, 11.25 Obzorja duha: Misijonstvo, 12.00 Ljudje in zemlja, izobraževalno-svetovalna oddaja TV Maribor, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.25 Slovenski pozdrav, narodnozabavna oddaja, 14.45 Iskalci, ameriški film, 16.45 Kino Fokus, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.20 Vikend paket, 18.40 Zmajci zmaj: Ribič Zobek, risanka, 19.00 Dnevnik, Zrcalo tedna, Šport, Vreme, 20.00 Modna hiša Velvet (III.): Čakanje, španska nadaljevanka, 21.30 Intervju, 22.15 Poročila, Šport, Vreme, 22.45 Sedem pesmi za dolgo življenje, britansko-ameriška dokumentarna oddaja, 23.50 Blaž Šparovec, Simfo-

nični orkester RTVS in En Shao (Carl Nielsen: Koncert za klarnet in orkester op. 57), 0.35 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.00 Dnevnik, Zrcalo tedna, Šport, Vreme, 1.55 Info-kanal

NEDELJA, 15.10.2017, II. spored TVS

7.00 Duhovni utrip, 7.15 Glasbena matineja, 9.05 Koda, izobraževalno-svetovalna oddaja, 9.55 Hišica v preriji (V.): Zunanost ni pomembna, ameriška nadaljevanka, 11.00 Čudovita Japonska, japonska nanizanka, 12.45 Žogarija, 13.15 Steamboat Bill ml., ameriški film, 14.40 Zapeljevanje pogleda: Alenka Pirman in Tomaž Furlan, 15.15 Boljšak, dokumentarni feljton, 16.00 Zvezdana, 16.50 Ambienti, 17.25 Hišica v preriji (V.): Doma je najlepše, ameriška nadaljevanka, 18.20 City folk - Obrazi mest: Ciudad de Mexico, dokumentarna oddaja, 18.50 Zapojte z nami ob 60-letnici otroškega pevskega zbora RTVS: Moja cesta - Otroški zbor RTV Ljubljana in Janez Kuhar (1967), 19.05 Petar Milič, Simfonični orkester RTVS in Simon Krečič (L. van Beethoven), 19.50 Žrebanje Lota, 20.00 Izgubljena plemena človeštva, britanska dokumentarna oddaja, 21.00 Avtomobilnost, 21.30 Popravljen krivica (III.), ameriška nadaljevanka, 22.30 Bučke, satirično informativna oddaja, 22.50 Vikend paket, 0.20 Glasbeni spoti, 1.20 Zabavni kanal, 5.25 Glasbeni spoti

PONEDELJEK, 16.10.2017, I. spored TVS

5.55 Utrip, Zrcalo tedna, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.15 Sladko življenje z Rachel Allen: Sladice iz svežega sadja, 10.45 10 domačih, 11.20 Vem!, kviz, 12.05 Kaj govoriš? = So vakeres? 12.25 Čudovita Japonska, japonska nanizanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.30 Panoptikum, 14.25 Osmi dan, 15.00 Dober dan, Koroška, 15.30 Fircbologi: O neozdravljivi bolezni, iskanju v labirintu in bejzbolu, 15.55 Z glasbo in s plesom, 16.25 Profil, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.30 Osvežilna fronta: Kako preživeti srednje šolo, oddaja za mladostnike, 17.55 Novice, 18.00 Govoreči Tom in prijatelji: Režiser Henk, risanka, 18.10 Lili in Čarni zaliv: Ozvezdje morske zvezde, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Tednik, 21.00 Studio city, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 22.55 Opus, 23.35 Glasbeni večer, 0.55 Profil, 1.20 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.45 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.40 Info-kanal

PONEDELJEK, 16.10.2017, II. spored TVS

6.30 Otroški kanal, 7.00 Otroški program: Op! 8.30 Vidra, dokumentarna oddaja, 9.15 Hišica v preriji (V.): Doma je najlepše, ameriška nadaljevanka, 10.15 Halo TV, 11.05 Dobro jutro, 13.25 Ljudje in zemlja, izobraževalno-svetovalna oddaja TV Maribor, 14.30 Polnočni klub: Na deželi je lepo, 16.00 Avtomobilnost, 16.35 Hišica v preriji (V.): Doma je najlepše, ameriška nadaljevanka, 18.00 Halo TV, 18.55 Studio kriškraš: Škrbisti morski pes, 19.20 Nagelj, japonska nadaljevanka, 20.00 Čez planke: Berlin, Leipzig, Dresden - 25 let nemške enotnosti, 21.00 Goljufija (II.), danska nadaljevanka, 22.10 Časnik, hrvaška nadaljevanka, 23.20 Kako smo gradili moskovsko podzemno železnico, francoska dokumentarna oddaja, 0.15 Mednarodna obzorja: Boj z(a) državo, 1.10 Glasbeni spoti, 2.10 Zabavni kanal, 5.25 Glasbeni spoti

TOREK, 17.10.2017, I. spored TVS

5.45 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, 8.00 Poročila, 10.05 Dober dan, 11.15 Vem!, kviz, 11.45 Obzorja duha: Misijonstvo, 12.25 Čudovita Japonska: prefektura Ivate: Okusi Ivateja v Tokiu, japonska nanizanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.30 Studio city, 14.40 Kino Fokus, 15.00 Potepanja - Barangolások, oddaja TV Lendava, 15.35 Otroški program: Op! 16.30 Po Sloveniji, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Koda, izobraževalno-svetovalna oddaja, 17.55 Novice, 18.05 Poldi: Dan, ko je Poldi poskrbel za ladjo duhov, risanka, 18.10 Niko: Čarlijeva očala, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Broadchurch (III.), britanska nadaljevanka, 20.55 Sirija - zadnji branik dediščine človeštva, francoska dokumentarna oddaja, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 23.10 Pričevalci: Anica Lah, dokumentarna oddaja, 0.35 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.00 Po Sloveniji, 1.25 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.15 Info-kanal

TOREK, 17.10.2017, II. spored TVS

6.30 Otroški kanal, 7.00 Otroški program: Op! 8.15 Žogarija, 8.40 Spust po Muri, dokumentarna oddaja, 9.15 Sladkanje z Rachel Allen: Povejte s sladico, 9.35 Village Folk - Ljudje podeželja: Dunajski zelenjavni vrt, dokumentarna serija, 10.00 Zgodovina

arhitekture: Renesansa, dokumentarna serija, 10.50 Hišica v preriji (V.): Doma je najlepše, 2. del, ameriška nadaljevanka, 12.15 Halo TV, 13.20 Dobro jutro, 16.00 City folk - Obrazi mest: Ciudad de Mexico, dokumentarna oddaja, 16.40 Čarokuhinja pri atu: Koroška, 17.10 Nogomet - pokal Slovenije: Celje : Mura, četrtfinale, 19.10 Mučki: Na prostem, risanka, 19.20 Nagelj, japonska nadaljevanka, 20.00 Človeški laboratorij: Kultura strahu, britanska dokumentarna serija, 20.55 Prava ideja, 21.30 Če: prvi del - Argentinec, koprodukcijski film, 23.50 Večer v Palladiumu (II.), 0.45 Glasbeni spoti, 1.45 Nogomet - pokal Slovenije: Celje : Mura, četrtfinale, 3.35 Zabavni kanal, 5.25 Glasbeni spoti

SREDA, 18.10.2017, I. spored TVS

5.45 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.05 Dober dan, 11.15 Vem!, kviz, 11.50 Opus, 12.25 Čudovita Japonska, japonska nanizanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.30 Intervju, 14.35 Duhovni utrip, 15.00 Mostovi - Hidak, oddaja TV Lendava, 15.40 Male sive celice: Zaključek sezone, kviz, 16.30 Po Sloveniji, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Turbulenca, izobraževalno-svetovalna oddaja, 17.55 Novice, 18.05 Dinotačke: Kar je posnemalo, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.05 Film tedna: Danbė: zgodba o pokončnem dekletu, francoski film, 21.35 Zgodba o uspehu, kratki igrani film, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 22.55 Panoptikum, 23.55 Turbulenca, izobraževalno-svetovalna oddaja, 0.45 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.10 Po Sloveniji, 1.35 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.25 Info-kanal

SREDA, 18.10.2017, II. spored TVS

6.30 Otroški kanal, 7.00 Otroški program: Op! 8.50 Živali v mestu, dokumentarna oddaja, 9.35 10 domačih, 10.20 Hiške, dokumentarni film, 11.30 Dobro jutro, 14.15 Dober dan, 15.25 Vikend paket, 17.00 Hišica v preriji (V.): Fagin, ameriška nadaljevanka, 18.00 Halo TV, 18.55 Fircbologi: O neozdravljivi bolezni, iskanju v labirintu in bejzbolu, 19.20 Mučki: Tvegaj!, risanka, 19.30 Nagelj, japonska nadaljevanka, 19.50 Žrebanje Lota, 20.05 Lepe misli, tople besede, dobra dela - dirigent Zubin Mehta, nemški portretni film, 21.10 Od blizu, pogovorna oddaja z Vesno Milek, 22.00 Bleščica, oddaja o modi, 22.35 Margarita s slamico, indijski film, 0.15 10 let Ritma mladosti: Siddharta in Big Foot Mama, 0.55 Glasbeni spoti, 2.00 Zabavni kanal, 5.25 Glasbeni spoti

ČETRTEK, 19.10.2017, I. spored TVS

6.00 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 11.15 Vem!, kviz, 11.45 Turbulenca, izobraževalno-svetovalna oddaja, 12.25 Čudovita Japonska, japonska nanizanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.30 Vraževerje v sodobnem svetu, kanadska dokumentarna oddaja, 14.30 Slovenci v Italiji, 15.00 Moj gost/ Moja gostja - Vendégem, oddaja TV Lendava, 15.50 Prava ideja, 16.30 Po Sloveniji, oddaja TV Maribor, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.30 Ugriznimo znanost: Boj proti rji, oddaja o znanosti, 17.55 Novice, 18.00 Utrinek, 18.05 Zu: Zu in gosonica, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.05 Volitve 2017, 22.00 Odmevi, 22.30 Kultura, Šport, Vreme, 22.50 Osmi dan, 23.30 Češko stoletje: 1968 - Moramo se dogovoriti, češka nadaljevanka, 0.55 Ugriznimo znanost: Boj proti rji, oddaja o znanosti, 1.20 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.45 Po Sloveniji, oddaja TV Maribor, 2.10 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 3.05 Info-kanal

ČETRTEK, 19.10.2017, II. spored TVS

6.30 Otroški kanal, 7.00 Otroški program: Op! 8.25 Žuželke, dokumentarna oddaja, 8.50 Na lepše, 9.15 Kino Fokus, 9.40 Alpe-Donava-Jadran, 10.20 Strah ostane, dokumentarni film, 11.10 Hišica v preriji (V.): Fagin, ameriška nadaljevanka, 12.15 Dobro jutro, 15.25 Koda, izobraževalno-svetovalna oddaja, 16.20 Zapeljevanje pogleda: Alenka Pirman in Tomaž Furlan, 17.00 Hišica v preriji (V.): Harrietin kotic, ameriška nadaljevanka, 18.00 Halo TV, 18.55 Ribič Pepe: Kako je Pepe zbežal od doma, 19.20 Nagelj, japonska nadaljevanka, 20.00 Kitajska iz zraka: Pridobnost je tu, ameriško-kitajska dokumentarna serija, 20.55 Ambienti, 21.30 Francoski minister, francoski film, 23.30 Slovenska jazz scena: Tone Janša Long Way Quartet, 0.10 Glasbeni spoti, 1.15 Zabavni kanal, 5.25 Glasbeni spoti

VABILO - MEGHÍVÓ

■ Državna slovenska samouprava Vas vljudno vabi na Gornji Senik **13. oktobra 2017 ob 16.00 uri** na odkritje doprsnega kipa Avgusta Pavla pred sedežem.

■ Program:

16.00 (v konferenčni dvorani)

- branje Pavlove poezije
 - pozdravni govor
 - kratek film o Avgustu Pavlu
 - Nekoč je oče hodil tod – predavanje
- Judite Pavel Simon, hčere Avgusta Pavla

16.30 (pred sedežem)

Odkritje doprsnega kipa Avgusta Pavla,
Sodeluje: MePZ Avgust Pavel ZSM
z Gornjega Senika

17.00 (v Kulturnem domu Avgusta Pavla)

Razstava o življenju in delovanju Avgusta Pavla
Sprejem za povabljene goste

■ Az Országos Szlovén Önkormányzat tisztelettel meghívja Önt Felsőszölnökre **2017. október 13-án 16.00 órára** a székháza előtt felállított Pável Ágoston mellszobor avatására.

■ Program:

16.00 (a konferenciateremben)

- Pável-versek előadása
- köszöntő
- rövidfilm Pável Ágostonról
- Az apám járt itt egykoron - dr. Simon Endréné Pável Judit, Pável Ágoston leányának előadása

16.30 (a székház előtt)

Pável Ágoston mellszobrának leleplezése
Közreműködik: a MSZSZ felsőszölnöki
Pável Ágoston Vegyeskara

17.00 (a Pável Ágoston Művelődési Házban)

Kiállítás Pável Ágoston életéről és munkásságáról
Fogadás a meghívott vendégek részére

Podprij: Ministrstvo za človeške vire
Támogató: Emberi Erőforrások Minisztériuma

Porabje

TEDNIK
SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek
Založnik:
Zveza Slovencev na Madžarskem
Za založnika:
Jože Hirnök

Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukič
Naslov založnika in uredništva:
H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1.;
tel.: 94/380-767;
e-mail: porabje@gmail.com
ISSN 1218-7062

Tisk:
TISKARNA DIGITALNI TISK D.O.O.
Lendavska 1; 9000 Murska Sobotá; Slovenija

Časopis podpirajo: Državna slovenska samouprava,
Ministrstvo za človeške vire (EMMI), Zveza
Slovencev na Madžarskem in Urad vlade RS za
Slovence v zamejstvu in po svetu.
Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za
Slovenijo 22 EUR. Za ostale države 52 EUR
ali 52 USD.

Številka bančnega računa: HU75
11747068 20019127 00000000,
SWIFT koda: OTPVHUHB

18.30

SE DOBIMO PRI PORABSKI DOMAČIJI V ANDOVCI

18.45

NAPAUTIMO SE NA VRAJŽO PAUT PO KMIČNI ANDOVSKI GOŠČAJ

*Pridite vsi, šteri se ne bojite od čaralic,
vragauv, smrti pa od skušnjave.*

VRAJŽI KONCERT S SKUPINO D-DUR

PROGRAM JE BREZPLAČEN!

Vsakišoga čaka organizator

PKTD Andovci

GESENSKO SPANJE

